

Už Stalino linijos apsupta bolševikų kariuomenė beviltiškai mėgina prasilausti

Besarabijos fronte daugelyje vietų pereitas Dniestas. Prasiveržta į šiaurę nuo Ladogos ežero

FIURERIO VYRIAUSIOJI BŪSTINĖ. VII. 19. ELTA. Vyriausioji kariuomenės vadovybė praneša: Vokiečių rumunų kariuomenės Besarabijoje daugelyje vietų perėjo per Dniestrą. Kaip jau specialiu pranešimu pranešta, prasilaustas pro stipriai įtvirtintą Stalino liniją į šiaurę nuo Pripetės pelkių prie Smolensko dar padidintas. Atkakliai prieš ginas Smolenską jau liepos 16 d. buvo paimitas. Suomų kariuomenės junginiai atkakliose kovose palaizė prieš pasipriešinimą ir pasiekė Ladogos ežero šiaurinį krantą.

FIURERIO VYRIAUSIOJI BŪSTINĖ. VII. 20. ELTA. Vyriausioji kariuomenės vadovybė praneša: Iš Besarabijos žygiuojančios vokiečių rumunų karo pajėgos, pralaužė prieš pasipriešinimą rytiniame Dniestro krante, ėmėsi jį persekioti. Smolensko srityje karo veiksmų planingai vyksta toliau. Suomų fronte pasiekti nauji laimėjimai. Daugelyje Rytų fronto vietų

užimta užimti apsuptos sovietų kariuomenės mėginimai prasilausti. Čia priešinai vėl turėjo sunkių kruvinių nuostolių.

Kovoje prieš Didžiąją Britaniją mūsų kovos lėktuvai paskutiniąją

naktį bombardavo karinius įrengimus vidurinėje ir rytinėje Anglijoje. Priešui mėginant dieną pulkti okupuotąją sritį Kanalo pakraščiuje ir Norvegijos pakraščiuose, mūsų naikintuvai ir zenitinė artilerija numušė septynis britų lėktuvus, laivyno artilerija — du lėktuvus, vienas sargybinis laivas — vieną britų lėktuvą.

Britų kovos lėktuvai praėjusią naktį kai kuriose šiaurės vakarų Vokietijos vietose, visų pirma, Hannoverio mieste, numušė sprogstančių ir padegamųjų bombų. Nei ūkiniai, nei kariniai nuostoliai nepadarė. Naktiniai naikintuvai numušė vieną puolančiųjų britų lėktuvą.

BERLYNAS. E. Liepos 18 d. vokiečių kovos lėktuvai bombardavo Petrapilio — Maskvos geležinkelio ruožą, kuris bombų buvo keliose vietose pertrauktas. Buvo padegta keletas prekių vagonų ir didelis kiekis vagonų cisternų. Srityje į rytus nuo Smolensko vokiečių kovos lėktuvai liepos 18 d., drąsiai, iš nedidelės aukštumos pūdami, sunaikino 5 transporto traukinius ir 8 už geležinkelio pylimo pasislėpusius šarvuotus. Vėl keliose vietose buvo nutrauktas geležinkelio ruožas Novograd -

Volynsk - Korosten. Tame ruože ir keliose geležinkelio stotyse buvo naversta nuo bėgių ir padegta 17 traukinių.

SĖKMINGOS KAUTYNĖS BALTIJOS JŪROJE

BERLYNAS. E. Liepos 18 dieną per įvykusias Baltijos jūroje sėkmingas kautynės vokiečių kovos lėktuvai sunaikino du sovietų prekybos laivus, bendro 5.000 registruotų bruto tonų talpumo.

BERLYNAS. E. Liepos 18 d. vokiečių kovos lėktuvai puolė Rygos įlankoje sovietų laivus naikintojus, kurie, darydami staigius posūkius, mėgino išvengti vokiečių bombų. Bombomis buvo sunaikinti 8 sovietų naikintojai.

Stalinas paskirtas gyvybos komisaru

Timošenka — jo pavaduotoju

STOCKHOLMAS. VII. 20. ELTA. Maskvos radijų pranešimu, Stalinas paskirtas gynybos liaudies komisaru ir Timošenka — jo pavaduotoju.

HELSINKIS. E. Per Maskvos radiją liaudies komisaras Niterevas pareiškė, kad būtina reikliai visų apsaugos nuo epidemijų paplitimo priemonių. Jis patarė kiekvienam sovietų piliečiui

dažniau, negu iki šiol, eiti į viešias pirtis, plauti rankas ir prauti veidą. Ir priešlėktuvinės šėptuvės, — pareiškė jis, — turėtų būti švarios. Ypatingą švarą jis patarė palaikyti laivuose. Liaudies komisaras, kreipdamasis į visus, pareiškė, kad bet kurios rūšies parazitai ir taip pat žurkės yra plintančių ligų nešėjai ir platintojai.

Bolševikai griebiasi absurdiškų priemonių

Iš moterų ir vaikų sudaryti batalionai siunčiami į mirtį

BERLYNAS. E. Beviltiškai mėginami atlaikyti nuolatinių vokiečių slinkimą pirmyn Petrapilio kryptimi, bolševikai ėmėsi absurdiškų priemonių. Į vokiečių nelaisvę pateko kelių tūkstančių bolševikų moterų, vaikų ir vyrų, kurie, sudarydami moterų batalionus, komjaunimui kuopas ir sunkiųjų darbų kalinių junginius, turėjo kovoti, būdami nepakankamai ap-

ginkluoti. Netoli Pelpuso ežero vokiečių karo pajėgos sumušė vieną didesni sovietų vienetą, kuris visai neseniai buvo sudarytas. Iš išlikusių gyvų net paimitų į nelaisvę bolševikų patirta, kad bolševikų kariniams vienetams papildyti buvo ko skubiausiai sutrauktos gausios Petrapilio fabriky apsaugos organizacijos dalys.

Japonija jaučia didelį pavojų iš Amerikos

Dėl to jiniai skubinasi imtis stiprių priemonių

Tokio, VII. 19. ELTA. Jungtinės Valstybės stiprinant ir paverčiant karinėmis bazėmis Ramiajame vandenyne japonų imperijai gresia didelis pavojus. Johnstono ir Palmyros salas, laikraštis „Japan Times and Adver-

ter“ straipsnyje „Roosevelto vėliavos“ rašo, kad dėl JAV veiklos Ramiajame vandenyne japonų imperijai gresia didelis pavojus. Šis pavojus reikalauja, kad Japo-

nija imtųsi tojų atitinkamų priemonių jai pačiai apsaugoti, ir kol dar ne per vėlu, nitoms JAV priemonėms tinkamai pasitikti. Toliau laikraštis mini gausias Jungtinių Valstybių bazes, kurios buvo įrengtos Ramiajame vandenyne ir Tolimuosiuose Rytuose, ir daro išvadą, jog į tai reikia žiūrėti ne kitaip, kaip į Jungtinių Valstybių mėginimą išplėsti savo viešpatavimą tiems keliams, kurie veda iš Japonijos ir į Japoniją. Pasak laikraščio,

Jungtinės Valstybės savo vėžimusi į vakarus žymiai pastūmėjo savo sienas vandenyje ir ore į Tolimuosius Rytus.

Tai negali būti laikoma apsisaugojimo sistema, nes Jungtinės Valstybės neturinėjos, čia jokių gyvybinių interesų. Tai turi būti vertinama kaip didelės JAV ofensyvinės priemonės. Japonija visiškai pagrįstai jaučiasi paliešta. Sujungiant JAV bazes Ramiajame vandenyne ir Tolimuosiuose Rytuose su bazėmis Australijoje,

Japonija būsimi visškai apsupta. Tai sudarą pavojų Japonijos laisvei ir saugumui.

Tokia padėtis reikalaujanti greito sprendimo. Japonijai laikas jau atėjęs imtis stiprių priemonių, kol tas apsupimas nepasidaro per daug pavojingas.

Padėtis Rytų ir kituose frontuose

Vien tik per šį mėnesį buvo numušti 422 britų lėktuvai

BERLYNAS. VII. 20. ELTA. Padėtis rytų fronte, kaip vokiečių telegramų agentūrai iš karinių sluoksnių rašoma, vaizduojama išsiskleidžiančio prieš persekiojimo visuose šio fronto ruožuose.

Į rytus nuo Stalino linijos jau ankščiau pranešose žiniose pažymėtos vietose apsupti sovietų kariuomenės daliniai vis dar tebebando prasimušti, nors turi labai didelių nuostolių. Tačiau vokiečių kariuomenės dalinėms pasisekė šiuos bandymus atmušti ir sunaikinti tuos sovietų dalinius, kurie buvo siunčiami apsuptiesiems padėti.

Vokiečių lėktuvai šiuose vokiečių kariuomenės veiksmuose padeda pūdami besitraukiančius sovietų kariuomenės dalinius, jų transportus ir susisiekimo įrengimus. Didelių nuostolių turi ir sovietų lėktuvai ir jų aerodromai. Paskutinėmis dienomis ir Suomijos fronte turima didelių laimėjimų.

Nuo birželio mėnesio pradžios britų lėktuvai stipresniais junginiais bandė pulti okupuotos Prancūzijos dalį, Belgiją, Olandiją, o taip pat ir La Manche krantus. Šiuos junginius lydėję dideli lėktuvų naikintuvų būriai. Paskutinėmis dienomis britų lėktuvai beveik kasnakt puola Vokietijos sritis. Nuo pat Vokietijos smūgio prieš sovietų suplanuotą puolimą britų puolimai sustiprėjo tikslu atitraukti daugiausia Vokietijos oro jėgų į rytų frontą ir tuo būdu padėti savo draugams bolševikams. Tačiau vokiečių gyvinimas buvo toks stiprus, kad vien tik per pastarąsias 10 dienų per šiuos nesėkmingus puolimus britai neteko 116 lėktuvų. Iš viso vokiečių lėktuvai, zenitinė ir jūrų artilerija per paskutinį mėnesį iki šios dienos numušė 422 britų lėktuvus.

Didžiausius nuostolius britai turėjo birželio 18 d. netekę 21 lėktuvu. birželio 26 d. — 26 ir liepos 11 d. — 28 lėktuvų. Šie skaičiai pakankamai aiškiai rodo, kad tariamasai

britų „atpalaidavimo“ puolimas vokiečių budrumo ir stiprių gynimosi jėgų dėka britams be didelių nuostolių daugiau nieko nedavė.

BERLYNAS. E. Apie karinę padėtį iš kompetentingų sluoksnių DNE praneša: šios dienos pranešimas apie vokiečių rumunų kariuomenės perėjimą per Dniestrą į Podoliją ir suomių kariuomenės prasilaustas per sovietų frontą į šiaurę nuo Ladogos ežero

rodo sustiprintą sąjungininkų spaudimą abiejuose didžiulio sovietų fronto sparnuose. Čia minėtų žygių padariniai netolimoje ateityje pasireikš ir bendrame fronte veikime. Pradžioje šios savaitės pranešta žinia apie Stalino linijos pralaužimą sekė kita žinia apie didžiausio sovietų vakarykšties Smolensko miesto paėmimą.

Smolensko miesto paėmimas ir buvo rezultatas tojo prasilaustimo.

Sovietai tuo būdu šioje vakarykšties neteko seniausio ir, gal būt, svarbiausio miesto ir geležinkelio ir kelių mazgo. Vokiečių kariuomenė, Smolensko miestą paėmus, atsidūrė daugiau kaip per 600 kilometrų nuo interesų sienos prie Lietuvos Brastos. Smolensko miestas karo istorijoje yra žinomas tuo, kad Napoleonas 1812 m. rugpjūčio mėnesyje čia suėmė dvi suingtas caro armijas.

Ketvirtosios karo prieš sovietus savaitės rezultatai šiandien yra tokie: 1) drąsų puolimą Stalino linija svarbiausiose vietose yra pralaužta ir tas pralaužimas yra išplėstas. Svarbiausias Besarabijos miestas Kišinevas vokiečių ir rumunų kariuomenės yra paimitas ir išlaikytas iš bolševikų. 3) Suomijos kariuomenė, maršalo Mannerheimo vadovaujama, sėkmingai žygiuoja pirmyn abipus Ladogos ežero. 4) Dabar apie 100 kilometrų į rytus nuo Stalino linijos esančiose vietose vykstan-

čios kovos eina prie savo lemiamo galo.

Vokiečių kariuomenės pranešimas iš liepos 17 d. nurodo į tai, kad sovietai dabar į kovą meta paskutinius savo rezervus. Net moterų ir komjaunimo batalionai mesti į frontą. Sunkių sovietų padėčių rodo ir tas, kad į rytus nuo Pelpuso ežero kovose dalyvauja ir Leningrado dirbtuvų apsaugos būriai. Sovietai dar tvirtina, kad negali būti kalbos apie jų paskutinių rezervų naudojimą.

Vokiečių kariuomenės dalinių konstatavimai įrodo sovietų melą.

Tuo metu, kai rytų fronte vyksta didžiulės lemiančios kovos, ir kituose frontuose, pirmiausiai Viduržemio jūros rytinėje dalyje, kovos vyksta toliau. Per paskutines 20 dienų nuo liepos 1 d. Alek-

sandrija buvo pulsta tris kartus. Haifa vieną kartą ir britų atramos punktai Kipro saloje taip pat vieną kartą. Be to, per paskutines 10 dienų Suez kanalas ir jo apylinkės buvo pultos du kartus, Ismailia ir Port Saidas po vieną kartą. Puolimai buvo sėkmingi. Be to, kartu su italų lėktuvais vokiečių lėktuvai puolė prieš frontą šiaurės Afrikoje, ypačiai frontą prie Tobruko. Italai, iš savo pusės, nuo liepos 1 d. puolė Haifa vieną kartą, britų aerodromus Kipro saloje penkis kartus ir Maltą keturis kartus. Italų lėktuvai kasdien veikia šiaurės Afrikos fronte. Tuo būdu britų atramos punktai ir frontai Viduržemio jūros rytuose yra nuolat ašies valstybių lėktuvų kontroliuojami ir silpninami.

Europos karų ir revoliucijų kaltininkai yra žydai

PARYŽIUS. E. Suvedamas 25 metų žydų ir komunistų Europoje padarytų nelaimių balansą, žydų klausimui tirti institutas Prancūzijoje pateikia tokių faktų: Pasaulinį 1914—1918 metų karą sukurė žydai Rotšildai per Poncarę, Clemenceau ir Lloyd George. Rusijos revoliucija kilo dėl žydų Trockio, Litvinovo ir Abramovičiaus. Vokietijos 1918 m. revoliuciją pradėjo Rosa Liuksemburg ir Kurt Eisneris. Austrijos 1919 m. revoliucijos prieštasis buvo žydai Otto Baueris ir Dr. Breitneris. Vengrijos 1919 m. revoliuciją sukurė žydai Bela Kunas, Peter Gruenbaumas ir Weinsteinas. Ispanijos 1936 m. revoliucijoje pažymėti žydai Neumannas, Rosenbergas ir Alvarez del Vayo. Prancūzijoje 1936 m. įtakingiausieji politikos vadai buvo žydai Leonas Blumas, Mochas ir Jean Zay. 1939 metų karo pradžią nulėmė žydai

Mandelis ir Jean Zay — Prancūzijoje, Hore Belisha ir Sir John Simonas — Anglijoje ir Morgenthau — Jungtinėse Valstybėse. Institutas baigia savo išvedžiojimus, kad žydų ir komunistų machinacijos Europoje sukėlė du karus ir penkis revoliucijas, atnešė Europai netvarką, nelaimę ir griuvėsius ir atsiėjo milijonus žmonių gyvybių.

SMOLENSKAS DAR TEBESILMOKA DUMUOSE

BERLYNAS. E. Smolenskas turi visas tipingas bolševikų sugriauto miesto žymes. Vis dar tebesilmoka dūmai iš sugriautų namų, kuriuos padegė, visiškai neatsižvelgdam į civilinių gyventojų reikalus, bėgantieji sovietų kareiviai. Iš kaledimo sklinda puvinio kvapas: čia darbuosvi žudikiški GPU bū-

riai, iki vokiečių laimėjimas sustabdė jų darbą. Iš kaledimo nesami laidoti šimtai bolševikų žlauriai nukankintų aukų. Gatvėmis, pro sugriautus bolševikų šarvuotus ir artilerijos pabūkius, bėglinėmis viltinėmis eina į koncentracijos stovyklas paimti į nelaisvę sovietų kareiviai. Civiliniai gyventojai, kuriuos GPU teroras buvo privertęs slapstytis namuose, vėl išdrįsta pasirodyti gatvėse. Visur kryžkelėse jau pritvirtintos vokiečių kabla lenteles, rodančios kelią be paliovos žygiuojančioms ir rytus vokiečių kariuomenės voroms.

BOLIVIJOS ĮVESTAS APSIAUSTIES STOVIS

BUENOS AIRES. VII. 20. ELTA. Kaip iš La Pazo pranešama, šeštadienį 20 valandą Bolivijos vyriausybė įvedė apsiausties stovį.

Latvija neteko dešimties procentų savo tautos

Visus šiuos žmones bolševikai išžudė arba nežinia kur išvežė

STOCKHOLMAS. VII-20. ELTA. „Stockholms Tidningen“ išdėjo savo specialaus korespondento iš Rygos pranešimą apie padėtį Latvijoje tokia antrašte: „Latvių tauta turėjo būti deportuota“. Laikraščio korespondentas į Rygą atvyko jau vokiečiams bolševikus išvijo iš Latvijos ir čia vietoje susipažino su tomis bolševikinėmis baisenybėmis, kurias teko latvių tautai patirti per paskutinius metus. Korespondentas tvirtina, kad, jo surinktomis žiniomis, per minėtą laikotarpį

latvian neteko dešimties savo tautos procentų, t. y. 200.000 gyventojų.

Daugumas jų, nepaisant, ar tai buvo maži kūdikiai ar žilo amžiaus seneliai, buvo išgabenti į tolimas rusų stepas ar į Sibiro arktikos sritis. Niekas šandien nežino, kiek jų savo paskyrimo vietą yra pasiekę gyvi. Težinoma tik tiek, kad vienas sausakimšai latvių prikimštas traukinys, turėjęs vykti į Rytus, buvo vokiečių kariuomenės perimtas.

Nė vieno iš į šį traukinį sugrūstų latvių jau gyvo nebėra, — visi buvo sušaudyti.

Pačioje Rygoje konstatuota dar baisesnių dalykų. Švedų korespondentas toliau praneša, kad jame rasta tikslus smulkus bolševikų planas latvių tautai išnaikinti. Korespondentas sako, kad reikėtų vienu metu laiko sudaryti vaizdą to, ką per vienus metus bolševizmas yra latvių tautai padaręs. Jisai pats yra matęs deportavimo įsakymus, iš kurių galima matyti, kad

bolševikai turėjo tikslą visą latvių tautą iš Latvijos išvežti į beribes sovietų stepas.

Savo planus bolševikai bandė dar įgyvendinti įvairiomis pridengtomis formomis. Taip, pavyzdžiui, jie viliojo jaunimą nuo 14 iki 16 metų įvairiais aukštų uždarbių pažadais vykti į Rusijos gilumą arba siuntė neva mokyti rusų geležinkeluose ir šiaip kitose imonėse. Vieną dieną tokio amžiaus jaunimas buvo surinktas vienoje vietoje ir iš čia dingo. Mažai darbininkų vaikai, kurie balandžio mėnesį buvo surinkti į vaikų ir komjaunuolių stovyklas, prie tėvų jau niekad neįgrįžo. Į Rygą atvykę vokiečių kariuomenės daliniai vienoje geležinkelio prekių stotyje rado keturias uždarytas vagonus. Kai juos atidarė,

rado pilnus vaikų lavonų. Šį baisų vaizdą matė ir pats korespondentas. Jam teko tuos lavonus matyti lavoninėje, kur buvo nustatoma šių mažųjų kankinių asmenybė. Net moterys, paravinėjusios rinkoje prekes, o taip pat didesnių Rygos prekybos namų personalas buvo iš Rygos išvežta. Tuo būdu dingo be žinios šimtai mažų parduotųjų ir tarnautojų. Ypatingą dėmesį bolševikai kreipė į šukuotojas. Daugelis jų buvo gavę įsakymą atvykti į mili-

cijos biurus ir tos iš jų, kurios atvyko, namo daugiau nebegrįžo. Apie Rygą yra nesuskaitomas masinių kapų aikštis: tie kapai yra nebylūs liudininkai kaltinamojo akto prieš komunizmą. Prieš buvusią latvių kariuomenę, kaip sako švedų laikraščio korespondentas,

bolševikai ėmėsi priemonių be atodainių. Jos vadovybė visa išžudė.

Jau birželio 15 dieną visi buvusios latvių kariuomenės karininkai buvo suimti ir sušaudyti. Tik prie

Vainodės 300 karininkų buvo vienišomis surištos rankos ir jie čia keturias dienas buvo kančiamai.

Daug jų buvo palaidota gyvi. Birželio 24 dieną bolševikai Rygoje pradėjo masinius areštus. Birželio 27 dieną jie padegė Rygos senjo miesto dalį. Kai išgąsdio apimti gyventojai pradėjo bėgti, į juos pasipylė gėlavės patastyti kulkosvaizdžių ugnis. Net jau išvykę iš miesto bolševikai pradėjo Rygą apšaudyti patrankomis. Tai buvo paskutinis bolševikų aktas Rygai.

Smarkiai paastrėjo Čiangkaišeko ir kinų komunistų santykiai

Komunistai daugely vietų puolė vyriausybės kariuomenę ir užgrobė valdžią

SANCHAJUS. VII-21. ELTA. DNB pranešimu, kinų spauda praneša, apie paastrėjusius priešingumus tarp Čangkaišeko ir kinų komunistų. Čangkaišeko kariuomenės vadovybės pranešime kalbama apie XVIII komunistų armijos susidūrimą su vyriausybės kariuomene pietų Sansio provincijoje, Kiangu ir Santungo provincijose.

Tarp Hopejo ir Santungo komunistai puolė vyriausybės

kariuomenę, traukiančią prieš japonus.

Toliau komunistai buvo užpuolę Čhušau miesto valdybą, čia užmušė vieną aukštesnį valdininką ir pagrobė 70 tarnautojų, kulkosvaizdžių ir apie 200 šautuvų.

Daugelyje vietų komunistai pagrobė vietos valdžią.

Cungkingo karinė taryba pareikalavo komunistinės kariuomenės vadą generolą Chutengą liautis užpuolinėjus ir savo kariuomenės

Vidaus reikalų komisariatas sujungiamas su GPU

Naujam komisarui vadovaus Berija

STOCKHOLMAS. VII 21. ELTA. Vietos spauda praneša, kad Maskvos radijas paskelbė Sovietų Sąjungos vyriausiosios tarybos prezidiumo priimtą įstatymą, kuriuo vidaus reikalų komisariatas jungiamas su saugumo komisariatu (GPU). Šių priemonių reikėjo imtis ryšium su karo stovio įvedimu šalyje. Įstatymas veiksias ir paskirose respublikose ir autonominėse srityse. Naujo komisariato vadu paskirtas Berija, jo pavaduotoju — Merkulovas. Berija kartu pasilieka neseniai sudaryto

valstybės gynimo komiteto nariu.

MADRIDAS. E. Jaenoje suimtas „viršilios Dimitrovo“ vardu žinomas raudonųjų ispanų gaujų vadas, kuris yra nužudęs tris falangistus, o taip pat nusikaltęs daugelio bažnyčių aplėšimu bei padėgimu ir užpuolęs vieną policijos būstinę.

SOVIETŲ ARMIJOS POLIT. KOMISARAI BUS TRAKTUOJAMI KAIP KARO BELAISVIAI

BERLYNAS. ELTA. Reicho sostinės politiniuose sluoksniuose ir atitinkamus spaudos atstovų paklausimus buvo pareikšta, kad sovietų armijos politiniai komisarai bus traktuojami, kaip ir karo belaisviai. Be to, šiuo reikalu buvo dar sužinota, kad iš vokiečių pusės rūpinamasi, kad paimti į nelaisvę politiniai komisarai nebeturėtų daugiau galimumo vartoti savo bolševikinę propagandą. Juos tenka, taip buvo pabrėžta toliau, jau vien todėl laikyti skyrum nuo tikrųjų sovietų karių masės, kad šiaip, kaip tat jau keliais atvejais įvyko, jie gali būti savo žmonių nužudyti.

Nauji pakeitimai britų kabinete

AMSTERDAMAS. VII. 21. ELTA. Apie pakeitimus britų kabinete laikraštis praneša dar šių smulkmenų: naujasis informacijų ministeris Brendan Brakenas ligus metus buvo Churchillio parlamentinis sekretorius. Brakenas yra jau ketvirtasis informacijų ministeris. Informacijų ministerija buvo jau įsteigta karui prasidėjus. Duff Cooperis paskirtas Lancasterio hercogystės kancleriu. Jis laikinai vyksias į Tolimuosius Rytus ir ten susipažinsias su padėtimi. Lordas Hankey, paskirtas naujuoju generaliniu išdininku, ir toliau pasiliksis pirmininku kai kurių kabineto komisijų. Naujasis valstybės pasakietorius užsienio reikalų ministerijoje B. K. Lawas yra sūnus buvusio, jau mirusio ministerio pirmininko Bonar Lawo. Lawo įpėdinis krašto apsaugos ministerijos finansų sekretoriaus būsiąs Sandys. Sandys yra Churchillio žentas.

Kaip atrodė Stalino linijos įstiprinimai Novogrado Volynsko srityje

Šios tvirtovės turėjo apsaugoti kelią į Kijevą

BERLYNAS. E. Spauda skelbia vieno kario korespondento pranešimą apie Novogrado Volynsko — stipriausiojo Stalino linijos punktą — paėmimą. Dėl šio prie Rovno Kijevo kelio esančių „šarvuočių Ryty vartų“ įvyko smarkiųjų kovų, kol pagaliau po kelių dienų ir tie vartai sudužo nuo vokiečių puolimo. Kelia į Kijevą, su prasdami jo svarbą, sovietai buvo aprūpinę ypatingai gerai patatytomis tvirtovėmis. Tų tvirtovių centrinis punktas buvo Novogradas Volynskas. Sustiprinimus čia sudaro nepaprastai gerai patatytai betoniniai įtvirtinimai (bunkeriai) ir 1—1½ metro storumo betoninės sienos. Iš tų įtvirtinimų galima šaudyti kryžmine ugnimi, taip kad jie besigindami gali vienas kitą paremti. Kiekvienas įtvirtinimas turi išskirtas šaudymo angas. Vias plotas priešais tvirtovę taip pat buvo sustiprintas. Visur išvestos spygliuotų vielų užtvaros. Tarp užtvarų ir sustiprinimų tęsiasi priestankiniai grioviai, turėję sulakyti tankų ir

šarvuočių puolimą. Ypatingai svarbiuose punktuose buvo pastatyti kelių aukštų įrenginiai. Įtvirtinimų linija prie Novogrado Volynsko yra apie 15 kilometrų ilgu. Kiekvienas prieš tvirtovę esančio ploto kvadratinis metras buvo pažymėtas ugnies plane ir apšauktas. Be to, įtvirtinimų (bunkerių) tarpe buvo pastatyta lauko artilerija. Dar daugiau, visos tos Novogrado Volynsko sustiprinimo priemonės buvo apvestos upės srove, per kurią visi tiltai, išskyrus vieną lengvą tiltą, buvo susprogdinti.

Prie šių stiprių šarvuočių įrengimų vokiečių kariai turėjo už-

trukti daugelį dienų karštai kovodami. Jie turėjo lietaus paburintais keliais patys praeiti ir savo patrankas bei visas savo gurguoles pravežti ir Rytų Europos vasaros kaitroje savo uždavinį atlikti. Tuo tarpu, kai kituose rytų frontuose karo žygis sparčiai rytų mėsai pirmyn ir buvo paaimama daug belaisvių ir dideli karo medžiagų kiekiai, čia buvo galima stumtis tik kilometrą po kilometrą. Teko atkakliai kovoti dėl kiekvieno įtvirtinimo.

Šiandien Stalino linija ir šioje vietoje seniai jau yra išsprogdinta.

Įdomūs patekusių į nelaisvę sovietų karių parodymai

BERLYNAS. VII-20. ELTA. Šiaurinėje sovietų fronto dalyje tūkstankiai sovietų karių yra perbėgę į vokiečių pusę. Tarp jų, be daugelio kitų karininkų, yra ir kapitonas Novikovas. Jis buvo lektorius Petrapilio karo mokykloje. Per apklausinėjimą jis suteikė įdomių parodymų apie priežastis, dėl kurių tokios gausios bolševikų masės bėga per frontą. „Mes žinome, — pareiškė jis, — kad mes jokioje kovoje neturime teisės pasitraukti.

Per kautynes mes atsidedame tarp vokiečių kariuomenės dalinių ir politinių komisarų kulkosvaizdžių.

Kai mes, komisarų manymu, pasirodome nepatikimais, mes teisia karo teismas, jeigu tuojau iš kulkosvaizdžių nesušaudo. Kitaip pasiūlinti, negu perbėgti arba patekusi į nelaisvę, mes neturime galimybės“. Į klausimą, kodėl gi kareiviai nepasipriešina politinių komisarų terorui, jis paaiškino: „Jie kitaip nemoka ir žino, kad net menkiausias mėginimas baudžiamas mirtimi“. Sovietų kareiviams yra paaiškinta, kad gyvenimas kituose Europos kraštuose visais atžvilgiais yra blogesnis, negu Sovietų Sąjungoje. Tačiau jis pats iš pasikalbėjimų su draugais arba partijos pareigūnais, kurie yra buvę Vokietijoje, Prancūzijoje arba kituose kraštuose,

žino, kad ten daug kas yra geriau, negu pas juos.

Bet eilinis kareivis to nežino, kadangi jis neturis jokių galimybių palyginti net iš laikraštų, knygų ar keltinių. Jis manas, kad negali būti geriau, kaip jis gyvena. Panašiai pasisakė ir kapitono žmona, kuri drauge su kitų karininkų žmonomis buvo paimta į nelaisvę ir tuo metu buvo ginkluota ir apmanta sovietų uniforma. Moterims buvo pasakyta, kad joms tai esąs savaime suprantamas dalykas šaudyti į vokiečių karius. Kitaip jos vokiečių būslančios nužudytos, išniekintos ir nukankintos. Į klausimą, ar ji tam tikėjusi, ji atsakė: „Tas pat kartotina buvo sakoma aukštų karininkų ir aš neturėjau jokio pagrindo abejoti jų tvirtinimais“.

Pasėkmingas 29 vokiečių lėktuvų grupės žygis

BERLYNAS. VII. 21. ELTA. Tik dabar sužinota, kad vien tik 29 vokiečių kovos lėktuvų grupė liepos 17 dieną Rytų fronte nutildė devynias sovietų baterijas, o tris patrankas visiškai sunaikino. Be to, buvo sunaikinta 11 tankų ir 150 autosunkvežimų, susprogdinti ir padegti šeši traukiniai, sugriauti trys garvežiai. Tie patys

vokiečių lakūnai dar visiškai susprogdino vienos geležinkelio stoties bėgius, vieną tiltą ir du didelius alyvos tankus. Iš daugelio sovietų naikintuvų, kurie mėgino sustabdyti šį naikinamąjį žygį, vienas buvo numuštas, o vokiečių lėktuvai vėl visi ir be nuostolių sugrįžo į savo bases.

ITALŲ LĖKTUVAI SUBOMBARDAVO ANGLŲ KREISERI

ROMA. VII. 21. ELTA. Apie liepos 20 dienos italų ginkluotųjų pajėgų pranešime minėta sėkminga italų torpedinių lėktuvų puolimą ties Mars Matruku, nukreipus į vieną anglų 10.000 tonų kreiserį, vienas italų radio specialus korespondentas praneša dar tokių tikslumų žinių: šešadienį popiet du torpediniai lėktuvai, kurie žvalgybos tikslais skrido iš Tobruko pagal Saurės Afrikos pajūrį, pastebėjo vieną lengvą ir vieną sunkų anglų kreiserį. Per užpuolimą deršimties tūkstankių tonų kreiseris buvo pataikytas vienos torpedos, kuri užpakalinėje kreiserio dalyje sukėlė gaisrą. Kreiseris tuoj sau o jo į užpuolimą dalis pasinėrė giliai į vandenį.

VAŠINGTONAS. E. Šiandien keturioms naujomis Jungtinių Valstybių lėktuvų grupėms buvo paskirti vadai. Visi šie vadai yra dalyvavę pasauliniame kare.

Įdomus atsitikimas vienoje stotyje į pietus nuo Petrapilio

BERLYNAS. E. Liepos 18 dieną vokiečių kariuomenės daliniai užėmė vieną didesnę geležinkelio stotį į pietus nuo Petrapilio. Kai vokiečių kareiviai stoties patalpose ieškojo išsklaidytų kareivių, suskubėjo venas telefonas. Vienas rusiškai kalbąs vokiečių karys pakėlė telefono ragelį ir išgirdo pasisakius vieną politinį komisarą, kuris su keturiasdešimties autosunkvežimų transportu ir apie tūkstančią vyrų pastiprinimo iš Petrapilio vyko į frontą. Jis norėjo žinoti, ar toji geležinkelio stotis ir jos apylinkės dar neužimtos vokiečių. Ilgai negalvodamas, vokiečių karys atsakė, kad vokiečiai dar esą bent 30 kilometrų nuo stoties. Maždaug po vienos valandos atvyko visas transportas iš Petrapilio.

Vokiečių kariai leido autosunkvežimams privažiuoti prie pat stoties. Kai bolševikai iš jų išlipo, jie staiga buvo apsupti vokiečių. Po

trumpo susišaudymo daugumas bolševikų pasidavė, o likusieji, kurie mėgino pabėgti, buvo apšaudyti iš vokiečių pėslinkų kulkosvaizdžių. Vėliau paaiškėjo, kad šis transportas buvo sudarytas iš pasukubomis suveiktų karių, kurių didėle dalis dar nebuvo apmokyta vartoti ginklą.

AMSTERDAMAS. E. Kaip „Financial Times“ praneša, prekyba tarp Anglijos ir sovietų bus vedama mainų pagrindu. Prekyba daugiausia vyks per Vladivostoką.

HELSEINKIS. E. Suomija pripažino Mandžukų de jure ir užmezgė su juo diplomatinis santykius.

PARYŽIUS. E. Paryžiaus policijos prefektūra praneša, kad žydams uždrausta įeiti į vietas, kur vyksta pardavimas iš varžytynių.

Karas praeina pro Zarusas

Atvykęs iš Zarasų vienas pilietis mums papasakojo apie pirmąsias karo dienas Zarasuose.

Kaip visur, ir Zarasuose birželio 22 d. sekmdienio rytą dar niekas netikėjo karu. Tik apie pietus jau visiems pasidarė aišku, kad prasidėjo Vokietijos ir Sovietų Sąjungos karas. Nerimas apėmė tik vietos vyresnybę, žydus ir atkiličius, kurie buvo vietinės valdžios pareigūnai. Dieną ir vakarą jau buvo girdėti, kaip vokiečių lėktuvai bombardavo Daugpilį. Kilo nerimas. Pirmosios pradžioje bėgti bolševikų atvežtosios „Katiušos“.

Pirmadienį rytą nesimantė traukiant nei tankų, nei pėstininkų. Daugiausia pro Zarusas į Daugpilį važiuavo sunkvežimiai. Buvo plačiai skleidžiami gandai, kad vokiečių kariuomenė ligi Zarasų nepasivertė, nes bolševikai juos suvalkys ir sutruoškins. Nežiūrint tokių įtikinėjimų, pirmadienį jau masinis bėgimas Daugpilio link. Zarusas užtvino civiliniai bėgimai, daugiausia limuzinai, autobusai ir sunkvežimiai. Profesjonų namuose prie radijo aparato pastebėta raudonoji Lietuvos valdžia.

Antradienio rytą prasidėjo panikškas bėgimas. Apie 12 val. prasidėjo partizanų veikimas. Partizanai Sakalys iš bažnyčios bokšto kulokosvaldžius ėmė šaudyti į bolševikus, net į tankus, ir nelygioje kovoje garbingai žuvo.

Ypatingu slautėjimu pasižymėjo vietos komunistų vadai Ateivai Majevskis, Koršovas ir Volpertas. Jie šaudė padegamosiomis raketėmis iš bažnyčios bokšto ir š taip padeginėjo namus. Į mėginančius gesinti — taip pat šaudė.

Birželio 24 dieną drauge su bestraukiančia raudonoja armija pabėgo ir vietos žydai bei limuzinai iš Kauno atbėgdė raudonosios valdžios žmonės. Pozdriakovo vadovaujami. Pastarieji užmaskuotomis mašinomis spruko Latvijos link.

Trečiadienis buvo gal pati karščiausia diena. Nuo teroro gynybės vietos gyventojai ir čia pat jau vokiečiai priartėjo prie miesto ir kovėsi su bolševikais. Vietiniai komunistai visiškai pasitraukė. Bet kurį žmogų pamatė, tuoj jį suimavo ir bet kuo įtarta sušaudydavo vietoje. Tuo būdu mokytoja

Chmieleuską nukankino: gyvam į akis privarė vinių. Vietos klebonui išrėžė krūtinėje kryžį ir į galvą ir akis privarė vinių... Sušaudytas buv. komendantas plk. Pašlyš, Petriūnas ir kt. Raudonieji ieškojo ir daugiau aukų, bet daugelis gerai išsislėpė miškuose.

Kalinių dalį sugrūdė į rūsį, aplypė benzinu ir padegė. Žmonės matė iškraipytų baltosios kancios apdegusių lavonų. Dalis kalinių spėjo pasprukti, o likusius tik vokiečiai išlaisvino.

Vokiečių kariuomenė ir Zarusas įžengė ketvirtadienio rytą. Gyventojai apimti džiaugsmo vokiečių narsius karius apbėrė gėlėmis. Miestas pasinuošė vėliavomis. Žmonės lindo į slėptuvių, iš krūmų bei miškų gyventi naują gyvenimą.

Nors gyvenimas pasikeitė, bet žmonės tebejaudina išvežtųjų, kaip sakoma, Sibirian likimas. Iš miesto ir apylinkių buvo išvežta kelios dešimys sunkvežimių. Jie ilgai užrakinti vagonuose stovėjo Turmonto stotyje ir giminės dar kurį laiką jiems nešiojo maistą.

Karo muziejuje grįžta senoji tvarka

Apeigos sodelyje netrukus bus atgaivintos

Karo Muziejus ir jo sodelis — vietos, daug sakandios kiekvienam, kas tik yra juos matęs. Džiaugsmo ar skausmo dienomis jis skuba ten bendru džiaugsmu pasidžiaugti ar tuo pačiu liūdesiu palūdėti. Kad ir anomis nepasimintamomis išlaisvinimo dienomis — tautos himnas pirmą kartą po metų pertraukos viešai čia buvo sugiedotas.

Įėjus į muziejaus vidų, pamatai, kad čia vyksta gyva ruošė. Jai vadovauja tradicinis muziejaus šeiminkas, vėl pakviestas muziejų tvarkyti — gen. Nagius. Jis mielai sutinka painformuoti apie šiuometinius darbus muziejuje.

Pirmasis rūpestis — atgaivinti įprastąsias apeigas muziejaus sodelyje. Apeigos bus pradėtos, kai bus baigti techniški pasirėngimai.

Šiuo metu muziejuje atstatoma senoji tvarka. Pvz., Juozapavičiaus ir Lukšio biustai, kurie metus iš dienos šviesos turėjo pasitraukti, dabar vėl gražinti į savo vietą. Taip pat ir daug kitų eksponatų. Juos visus pavyko išsaugoti. Prieš kai kuriuos pa-

veikalus, pvz., „Vytauto priesaiką“, bolševikai varvino seile, bet vis dėlto neišgabeno. Kaip ir seniau, kiekvienas pulkas gauna savo kampilį. Sodelis taip pat tvarkomas.

Muziejaus orkestras, kuris prie bolševikų buvo nutildęs, dabar vėl pradės darbą, ir kaunėčiai muziejaus sodelyje galės vėl gėrėtis malonia muzika. Karo invalida, kurie bolševikams valdant, muziejaus personalo nebeįgyravo, vėl grįžta ir apsielkia tradicinėmis uniformomis. Stengiamasi nors dalį bent kovos invalidas, aprūpinti pensijomis.

Praėjusiems metams įamžinti numatoma muziejų papildyti šiais dalykais: 1) kariuomenės dalių istorija 1940—1941 m. m., 2) vokiečių žygio per Lietuvą schemomis ir vaizdais ir 3) partizanų veiklos paveizdavimu.

Vokiečių kariai muziejumi labai domisi. Jiems bus paskirti atskirtai.

Muziejus lieka švietimo organų žinioje.

Karo dienos Raseiniuose

Raseiniai realiai karą pajuto sekmdienį (VI. 22) anksti rytą: Tauragės, Eržvilko, Jurbarko kryptimi matėsi didžiuliai gaisrai, girdėjos patrankų šūviai, o virš miesto nuolat skraidė lėktuvai, iš kurių tik labai retas kuris bolševikų, visi kiti — vokiečių.

Žmonės visada meldavo Dievą gelbėti nuo karo. Bet ši kartą maldavo, kad tik karas greičiau prasidėtų, o pajutę karą, miesto ir apylinkės kaimų gyventojai lietuviai visa širdimi džiaugėsi: vienas kita bučiavo, visų akys matėsi džiaugsmo šauros, nes tik kare buvo išsibėgėjimas iš bolševikų ir žydijos baisių vergijos nagų, iš skausmo ir asarų, iš begalinio skurdo, ligų, nevilties ir kruvinųjų valdų, kurie aukščiausio laipsnio pasiekė naktį iš VI. 13 ir 14, kai NKVD mėlynkepuriai žiauriausiais būdais ėmė grobti nieku nekaltus ramius gyventojus. Šie agentai pagrobė, sugrūdė į vagonus ir išvežė iš apskrities basiam likimui apie 1.000 žmonių, iš kurių apie 40 — mokytojai, kiti — ūkininkai, tarnautojai ir darbininkai. Iš Raseinių miesto išvežta buvo policijos vado Sasnausko, šaulių būrio vado Kvikiolo, šaulio Semaškos, Budrio ir kt. šeimos.

Jau sekmdienio rytą „nenugalimosios“ tarpe matėsi didelis nerimumas ir pakrikimas. Ginkluoti daiktai, tarytum kažkokio slaubo apėstai, bastėsi iš vienos vietos į kitą — ieškojo gynybos pozicijų, bet... niekaip tų pozicijų surasti negalėjo. Karių šeimose — slaubingas išgąstis ir klyksmas. Joms niekas nesirūpina. Moterys ir vaikai ieško gauti karinį sunkvežimį, bet jo niekur neranda, o jei ir randa, tai negauna. Tik vakarop keli sunkvežimiai, vieni ant kitų grūdami, išvežė iš miesto moteris ir vaikus, bet... pavėžė nuo miesto apie 20 km, išmetė ir liepė visiems eiti pėstiems. Žinoma, moterys ir vaikai niekur nueiti negalėjo — dauguma vėl grįžo į miestą, kur dabar yra globojami ir maitinami.

Sekmdienio rytą anksti į miestą atvažiuavo daug sunkvežimių NKVD mėlynkepurų agentų, kurie, matyti, turėjo čia įvykdyti lietuvių žudynes. Bet laimė — vietos saugumo, valdžios ir kompartizmo „didvyriai“, išsigaudo vokiečių lėktuvų ir patrankų garsų, tik šie apėstai pėstėsi vietos bankus, pabėgo, ir egzokucija nebuvo įvykdyta. Pasitraukdami jie apginklavo patikimusius komjaunuolius, kurie likę terorizavo gyventojus, naikino turą ir padeginėjo namus.

Sekmdienį po pietų iš kalėjimo buvo išvežta kelios dešimys politinių kalinių, apie kurių likimą tiksliai žinių iki šiol dar neturima. Iš kalėjimo išvežti: mokytojas, Survilas, šaulys Dukauskas,

Butkus, Digrys, broliai Keparučiai ir daug kitų.

VI. 23 rytą miestą jau bombardavo vokiečių patrankos, o apie 15 val. vokiečių kariuomenė jau buvo mieste. Bolševikų kariuomenė bestraukdama padeginėjo apylinkės ūkius ir miesto namus. Jie buvo įsitvirtinę Dubysos krantuose, iš kur iki antradienio (VI. 24) popiečio miestą bombardavo padegamosiomis bombomis. Antradienį po pietų raudonoji kariuomenė iš Dubysos buvo galutinai išstumta, turėdama čia didžiulius nuostolių: tūkstantį pateko į nelaisvę, liko daugybė lavonų. Laukai pilni aplytųjų ir sveikų didžiulių tankų, artilerijos pabūklų, kulokosvaldžių, šautuvų, sunkvežimių, šaudmenų ir kitokio karinio turto. Bolševikai pasitraukė visiškai išblaskyti. Iš jų atsirado tokių, kurie bėgo palikę visus ginklus, numetę batus ir net

viršutinius drabužius. Kokia toji „nenugalimoji“ armijai viešpaiva tvarka, galima įsivaizduoti iš to, kad, gyventojų pasakojimu, tos armijos kariai tris dienas išgulejo prie Dubysos fronto ir niekas jiems nepasitę valgyti, o prie karių stovėjo virtuvė, iš jos rūko ir dūmai.

Išvius bolševikus, tuojau suorganizuoti vietos valdžios vykdomieji organai, kurie stropiai ėmėsi organizuoti įstaigas ir gyventojų aprūpinimą maisto produktais. Maistas duodamas su kortelėmis ir jo pakanka. Jau suorganizuota apskr. valdyba, miesto ir valstiešius savi valdybė, veikla kooperatyvas, pleininė, paštas ir kitos įstaigos, dirba komitetas politinių kalinių ir nuo karo nukentėjusioms šeimoms šelpiti. Naujose sąlygose darbas visur dirbamas su didele energija ir tikruoju entuziazmu.

Bolševikų pragaras Krelingoj

Krelinga visą laiką buvo didžiausia bolševikų pasienio tvirtovė. Joje vyko didžiausias pasienio juodėjimas ir laisva Vokietija, ir kartu siautė žiauriausias pasienio teroras. Čia buvo pilna tikrų ir netikrų agentų, kurie už tam tikrą atlyginimą sutikdavo vesti per sieną. Daugelis ši darbą dirbo iš pasiaukojimo, tarnaudami savo kraštinio ir savo žmonės, bet didžioji dalis buvo tokių, kurie gaudavo ir antrą atlyginimą ir kiekvieną vedamųjų būrį užvedavo. Buvusių amerikiečių bendrabučio namų rūgys buvo kalėjimas, kur nuolat būdavo apie 300 kalinių, nelaimingai bėgusių ir nelisbėgusių. Tardan įvykdavo įvairiausių ekzekucijų, kurioms buvo paskirtas išlasis kelių ha uždaras ir užmaskuotas laukas. Prie vienuolio tvėnklio, ties kapų kerte, budelfams pabėgus rasia kruvinųjų tortūrų vieta. Čia auga keletas medžių, kurių vienas rastas smarkiai apėvėlis ir apjuostas geležiniu lanku, į kurį žmogus gali tipti. Čia pat a. kasti apdege lavonai liudija, kad prie medžio prirakinti buvo deginami gyvi žmonės. Daugumas užkastųjų rasti prisilėgi akmenimis, ir gydytojo tvirtinimu, jie yra buvę gyvi užkasti. Dar kiti rasi. No rankų nuluptomis odomis, nuskalptomomis ar nurautomis galvomis. Nuluptos rankų odos ir skalpai bei apdege medis ir šiandien yra like, ir žmonės būrlais a. eina prisiminti „laisvės“, kuri jau žemėj buvo pragaru virtulė.

BURBISKIS

Liepos 29 d., sekmdienį, giedant tautos himną, buvo iškilmingai pakelto lietuvių ir vokiečių tautinės

vėliavos. Partizanų vardu mok. A. Grigas dėkojo vokiečių kariams už Lietuvos išlaisvinimą iš raudonojo teroro. Kun. Ig. Šaučiūnas savo trumpoj kalboj pažymėjo, kad už mūsų brangios Tėvynės išdavimą turime labiausiai būti dėkingi Aukščiausiam ir narsiajam vokiečių armijai.

A. Satas paskaitė eilėraštį „Išlaisvintai Lietuvai“. Po to — iškilmingos pamaldos, kuriose dalyvavo vokiečių kariai ir pilnutėlė bažnyčia žmonių.

Išvažiuojančius vokiečių karius mergaitės apkalbė gėlėmis.

Pirkiau elektros šaldytuvą barometrą (diametru 18—24 m). Radijo aparatą. Telefoną ar Philips 6-8 jempu. Siųlyti: telef. 21133. Adresas: „Pavasario“ knygnas, Laisvės aleja Nr. 18. 80(1)

Reikalinga kvalifikuota sekretorė — masininkė, dirbusi prekyboje ir mokanti vokiečių kalbą. Kreiptis: „Sąjūmtit“, Laisvės al. 48, tel. 23735, kasdien nuo 9 iki 15 val. 81(1)

Skubiai reikalinga mašinina tarnaitė prie vaikų ir namų ruošai. Kreiptis Aukštaičių g-vė 17a, but. 3. 79(1)

Reikalingas prityres vokiečių kalbos lektorius. Kreiptis: Kaunas, L. Sapiegos g. 6 nr. buv. Mašinraščio, stenografijos ir Buhalterijos KURSŲ TŲ. 23727. 83(2)

Lietuvių reikalingi vertėjai-jos ir mašininkės gerai mokanti vokiečių kalbą. Kreiptis į sekretoriata, Kaunas, Vytauto pros. 33, tel. 20171. 84(1)

IŠ MINSKO GRĮŽO TREMTINIŲ GELBĖJIMO EKSPEDICIJA

Iš Minsko jau yra sugrįžusi ekspedicija, kuri buvo išsiųsta padėti tremtiniais. Minsko pagalbos punktą liepos 18 dieną likviduotas, o Molodečnos ir dabar veikia. Ekspedicija visur naudojo vokiečių karinės valdžios palankumą ir paramą.

Rytoj apie ekspedicijos darbus parašysime plačiau.

APSKIRIŲ GYDYTOJŲ PRANEŠINĖJA APIE GYDYMO ĮSTAIGAS IR APKREČIAMASIAS LIGAS

Kaunas, VII. 19. ELTA. Visi apskirčių gydytojai įpareigojami karta per savaitę duoti centrui pranešimus apie savo apskrities gydymo įstaigas, gydytojai ir valstiešius Raudonojo Kryžiaus ženklu naudotis negali.

RAUDONOJO KRYŽIAUS ŽENKLU NAUDOJASI TIK L. RAUDONASIS KRYŽIUS

Kaunas, VII. 19. ELTA. Raudonojo Kryžiaus ženklu įstaigas žymėti gali tik Lietuvos Raudonojo Kryžiaus įstaigos. Visos kitos gydymo įstaigos, gydytojai ir valstiešius Raudonojo Kryžiaus ženklu naudotis negali.

K. M. S-BES PRANEŠIMAS KURO REIKALU

Kol bus suorganizuotas kurui pristatyti į Kauną transportas, nuo 1941. VII. 22 d. gyventojams leidžiama malkų atsargas susidaryti tik valgiui gaminti ir nedau-

Valstybiniam Kepurių ir Skrybių Fabrikui reikalingi kvalifikuoti kepurininkai. Kreiptis nuo 8—15 val. į fabriko kontorą, Vilijampolė, Raudondvario pl. Nr. 70. telef. Nr. 25228. 51(7)

Sąryš su Kauno miesto šėdų perikraustymu į Vilijampolę, leidžiama šėdams samdyti ir kitu tautybių asmenų, gyvenančių Kauno mieste ir jo apylinkėse transporto priemones. 85(1)

DEMESIO

Elektros technikos krautuvė prie pat, pas tarnautoją Rafanavičių yra likęs senas portfelis su mokslo ir tarnybinės veiklos liudijimais, kuri prašau įduoti Duonelaičio g-vė Nr. 37, buto 4 Nr. p. Civinakam. Bus atlyginta viso 20 rub., išsk. 10 rub., vėliau patikrinus dokumentus kita 10 rub.

Pasivaivins dokumentus ir portfelį traukėsi atsakomybėn. Z. Oueras. 82(1)

KRONIKA

giau kaip po du erdm vieni vir-tuvei.

Malkos bus parduodamos tik pagal nustatytos formos pareiškimus, kurie gaunami visuose Butų Valdybos kontorose.

Malkų galima pirkti šiuose sandėliuose:

1. Gyvenantieji miesto centre ir Sandėliuose gali pirkti Sandėliuose, Švenčionių g. (už „Lietmedžio“, prie Nemuno). Orderiai parduodami Ukrainiečių g. (buv. sporto aikštė).
2. Zaliakalnio gyventojai — Sandėliuose prie Tuzelio. Malkų išvežimas per VI fortą. Orderiai parduodami Ukrainiečių g. (buv. sporto aikštė).
3. Panemunės rajono gyventojai — Panemunėje, Birutės g. sandėlyje. Orderiai parduodami vietoje.

Kituose miesto rajonuose buvo malkų sandėliai bus atidaryti vėliau.

Kauno Miesto Savivaldybė

I LAISVĖ

Redakcija — Kaunas, Duonelaičio 24, tel. 21414 ir 20530. Administracija — Kaunas, Duonelaičio 24, tel. 26375 ir 22430.

ITALŲ, SUOMIŲ IR PRANCŲŲ DIPLOMATAI IŠ MASKVOS VYKSTA Į ANKARĄ

ISTANBULAS, E. I. Karą atvyko 28 Italų ambasados Maskvoje narių ir suomių pasiuntinybės narių. Jie išvyko toliau į Ankarą. Apie 60 prancūzų ambasados Maskvoje narių yra Sovietų Sąjungoje pakelti ir sovietų turkų alena, kur jie laukiami po 8 — 10 dienu.

SPROGO AMUNICIJOS TRAUKINYS

STOCKHOLMAS, E. „TT“ agentūros žiniomis, Krylio stotyje sprogo amunicijos traukinys. Žmonių aukų nebuvo, tačiau 12 žmonių buvo sužeista. Be to, viščiškai sudėgė greitis traukinys, vykęs į Stockholmą ir sproginio metu buvęs kaip tik Krylio stotyje. Aplink stotį ir toliau esantiems namams buvo padaryta didelių nuostolių.

ISTANBULAS, E. Istanbule gautu pranešimu, Irako kareiviai į pietus nuo Bagdado susprogdino vieną svarbų anglų užimta tiltą.

MADRIDAS, E. Ispanijos karo ministeris Varela, vyriausybės žinių pranešimu, pakeltas į generolo leitenanto laipsnį.

ASUNCIONAS, E. DNB praneša, kad vokiečių pasiuntinys Paragvajuje Dr. Hans Carl Buesingas sekmdienio vakarą staiga mirė. Buesingas ėjo 62 metus.

Masinė demonstracija Paryžiuje prieš bolševizmą

Lietuvos ūkininkai, visa krūtine at-
kvēpe laisvės oro, visu uolūmu griebe-
darbo, ir plačiuose Lietuvos laukuose v-
verda normalus darbas.

BL.